

[Rosing]

lille samfund, som ihærdigt og utrætteligt gør et enormt stort arbejde, der er totalt upåagtet af de fleste hernede, for at fastholde Grønland som et af de mest attraktive steder på denne jord, nemlig Menneskenes Land i ordets bogstaveligste forstand.

Steenholdt (Grønl.):

Først vil jeg også gøre opmærksom på, at Grønlands Landsting har vedtaget fødestedskriteriets ophævelse, men der er uvisse punkter i den forbindelse, hvis vi skal sætte grønlændernes lønninger op. Det koster dyrt, og det kan vi ikke klare. Derfor ville jeg gerne høre nogle bemærkninger fra statsministerens side, hvis det kan lade sig gøre.

Der har i den senere tid været talt om, at amerikanerne forbereder sig på at indskrænke aktiviteterne i Grønland, og så vidt jeg ved, har der været indledende samtaler om emnet mellem grønlandske, danske og amerikanske myndigheder. Det er et spørgsmål, som bekymrer os meget i Grønland. Amerikanernes tilstedeværelse i Grønland har haft og har fortsat stor betydning på en række områder, specielt har redningstjenesten haft megen glæde af amerikansk indsats, når det gjaldt om at redde menneskeliv.

Også trafikken til og fra Grønland er meget tæt knyttet til amerikanernes tilstedeværelse. Lufthavnen i Søndre Strømfjord er Grønlands væsentligste ind- og udfaldsvej. Såfremt amerikanerne gør alvor af deres overvejelser om at indskrænke aktiviteterne i Grønland, måske endda helt forlade Grønland, vil der opstå uoverskuelige praktiske og økonomiske problemer for det grønlandske samfund.

I forvejen går det ikke for godt med Grønlands økonomi. De første 10 år siden hjemmestyrets tiltræden har vi brugt for meget, så vi nu har måttet optage store lån uden for Grønland. En af de væsentlige indtægtskilder for det grønlandske samfund, minedriften, er nu indstillet, og det er ganske uvist, om der nogen sinde igangsættes rentabel minedrift igen. Jeg finder derfor denne anledning passende til at rette en appel til den danske regering, specielt udenrigsministeren, om at træffe foranstaltninger sammen med de grønlandske myndigheder i god tid, så trafikken til og fra Grønland ikke bryder sammen den dag, amerikanerne gør alvor af deres overvejelser.

Et andet emne, der også hører under rigsheden, vil jeg også gerne sige et par ord om. Det er kriminalforsorgen i Grønland. På grund af mange ulykkelige hændelser med drab og anden alvorlig kriminalitet har Landstinget drøftet, om kriminalloven giver tilstrækkelig beskyttelse for det grønlandske samfund. Det er der delte meninger om. Der er det mærkelige ved den grønlandske kriminallov, som endnu regnes for den mest moderne kriminallov i verden, at dens effektive funktion forudsætter så store økonomiske og praktiske ressourcer, at den ikke rigtig passer til den økonomiske situation i Grønland og for resten heller ikke i Danmark.

Ikke desto mindre vil jeg gerne rette en appel til justitsministeren og bede ham om at engagere sig i problemet, som berører det grønlandske samfund dybt. Det er muligt, at anvendelsen af den grønlandske kriminallov kan gøres mere effektiv, men i så fald må man efter min opfattelse koncentrere sig om den del af kriminalloven, der vedrører kriminalpræventivt arbejde. En af forudsætningerne herfor er en stab af dygtige og engagerede politifolk i Grønland. Det må imidlertid med beklagelse konstateres, at lønningerne er så dårlige, at det er vanskeligt at rekruttere politibetjente, som med indsigt og begejstring vil gå ind i kriminalpræventivt arbejde.

Jeg ved, at justitsministeren snart skal besøge Grønland. Jeg beder ham tage et par eksemplarer af kriminalloven med i kufferten og gøre et alvorligt forsøg på at finde ud af, hvad der kan gøres for at forbedre situationen.

Johs. M. Olsen (V):

Afslutningsdebatten har i år været præget af de store økonomiske problemer, der eksisterer i Danmark i dag. Det kan dog ikke imponere på Færøerne, hvor udlandsgælden er 3 gange så stor pr. indbygger som i Danmark. Der er også andre problemer på Færøerne, som ikke mindst er affødt af det forhold, at Færøernes økonomi i så høj grad er knyttet til ét enkelt erhverv. Det er fiskerierhvervet, altså fangst af, forarbejdning af og eksport af fisk og fiskeprodukter.

I en tid, hvor det er svært at skaffe de fornødne fiskemængder, er der desværre ingen udsigt til, at disse store økonomiske problemer kan løses. Tværtimod ser det ud til, at det også i frem-